

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	7
İÇİNDEKİLER.....	9
KISALTMALAR CETVELİ	17

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL OLARAK HUKUK KAVRAMI VE MEDENÎ HUKUK

§ 1. SOSYAL HAYATİ DÜZENLEYEN DİĞER KURALLAR İLE HUKUK KURALLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ	21
I. HUKUK VE SOSYAL HAYATİ DÜZENLEME AMACINA YÖNELİK DİĞER KURALLAR.....	21
II. HUKUK KURALLARI İLE SOSYAL HAYATİ DÜZENLEYEN DİĞER KURALLAR ARASINDAKİ FARKLAR	23
A. HUKUK KURALLARI İLE DİN KURALLARI ARASINDAKİ FARKLAR	23
B. HUKUK KURALLARI İLE AHLÂK KURALLARI ARASINDAKİ FARKLAR	25
C. HUKUK KURALLARI İLE GÖRGÜ KURALLARI ARASINDAKİ FARKLAR	27
§ 2. HUKUK KURALLARININ ZORUNLULUĞU	27
§ 3. HUKUK KURALLARININ ÖZELLİKLERİ.....	29
§ 4. HUKUK KURALLARININ ÇEŞİTLERİ.....	32
I. DOĞUŞ TARZLARINA GÖRE HUKUK KURALLARI	32
A. KONULMUŞ HUKUK KURALLARI	33
B. KONULMAMIŞ HUKUK KURALLARI	33
C. HÂKİMİN YARATTIĞI HUKUK KURALLARI	34
II. BİÇİMLERİNE GÖRE HUKUK KURALLARI	34
A. YAZILI HUKUK KURALLARI	34
1. Genel Açıklama	34
2. Kanunlar	38
3. Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri	39
4. Yönetmelikler	40
5. Diğer Düzenleyici İşlemler	40
B. YAZILI OLMAYAN HUKUK KURALLARI	41
1. Genel Olarak Örf ve Âdet Hukuku Kavramı	41
2. Örf ve Âdet Hukukunun Unsurları	42
a. Süreklilik	42

b. Genel İnanç	42
c. Devlet Desteği	43
3. Örf ve Âdet Hukukunun Çeşitleri	44
a. Yöresel Örf ve Âdet Hukuku – Ülkesel Örf ve Âdet Hukuku	44
b. Özel Örf ve Âdet Hukuku – Genel Örf ve Âdet Hukuku	45
c. Alelâde Örf ve Âdet Hukuku – Ticarî Örf ve Âdet Hukuku	46
4. Örf ve Âdet Hukukunun Önemi	46
5. Örf ve Âdet Hukukunun Tespiti ve Uygulanması	47
C. HÂKİM TARAFINDAN YARATILAN HUKUK KURALLARI	49
III. BAĞLAYICI NİTELİK TAŞIYIP TAŞIMAMALARINA GÖRE HUKUK KURALLARI	49
A. EMREDİCİ HUKUK KURALLARI	49
B. EMREDİCİ OLMAYAN HUKUK KURALLARI	52
1. Tamamlayıcı Hukuk Kuralları	52
2. Yorumlayıcı Hukuk Kuralları	53
3. Düzen Kuralları	54
§ 5. HUKUKUN ÇEŞİTLİ AYIRIMLARI	54
I. İÇ HUKUK - DIŞ HUKUK	55
II. POZİTİF HUKUK - İDEAL HUKUK	55
III. YAZILI HUKUK - YAZILI OLMAYAN HUKUK	57
IV. MADDÎ HUKUK - ŞEKLÎ HUKUK	57
V. KAMU HUKUKU - ÖZEL HUKUK	58
§ 6. MEDENÎ HUKUKUN TANIMI, GENEL HUKUK SİSTEMİ İÇİNDEKİ YERİ, DİĞER HUKUK DALLARIYLA İLİŞKİSİ, KONUSU VE KAPSAMI	60
I. MEDENÎ HUKUKUN TANIMI	60
II. MEDENÎ HUKUKUN GENEL HUKUK SİSTEMİ İÇİNDEKİ YERİ	61
III. MEDENÎ HUKUKUN DİĞER HUKUK DALLARI İLE İLİŞKİSİ	61
IV. MEDENÎ HUKUKUN KONUSU VE KAPSAMI	62
A. BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ	62
B. KİŞİLER HUKUKU	64
C. AİLE HUKUKU	64
D. BORÇLAR HUKUKU	65
E. EŞYA HUKUKU	71
F. MİRAS HUKUKU	75

İkinci Bölüm
MEDENÎ HUKUKUN KAYNAKLARI
VE UYGULANMASI

§ 7. GENEL OLARAK HUKUKTA KAYNAK KAVRAMI	79
§ 8. MEDENÎ HUKUKUN YAZILI KAYNAKLARI VE YAZILI KAYNAKLARDA OLAYA UYGULANACAK HERHANGİ BİR HÜKMÜN BULUNMAMASI	80
I. MEDENÎ HUKUKUN YAZILI KAYNAKLARI	80
A. KANUNLAR.....	80
B. KARARNAMELER	83
C. TÜZÜKLER	84
D. YÖNETMELİKLER	84
II. MEDENÎ HUKUKUN YAZILI KAYNAKLARINDA OLAYA UYGULANACAK HERHANGİ BİR HÜKMÜN BULUNMAMASI	84
§ 9. MEDENÎ HUKUKUN YAZILI OLMAYAN KAYNAĞI VE YAZILI OLMAYAN KAYNAKTA OLAYA UYGULANACAK HERHANGİ BİR HÜKMÜN BULUNMAMASI	89
I. MEDENÎ HUKUKUN YAZILI OLMAYAN KAYNAĞI	89
II. MEDENÎ HUKUKUN YAZILI OLMAYAN KAYNAĞINDA OLAYA UYGULANACAK HERHANGİ BİR HÜKMÜN BULUNMAMASI	89
§ 10. HÂKİMİN YARATTIĞI HUKUK	90
I. HÂKİMİN HUKUK YARATMASININ ŞARTLARI	90
II. HÂKİMİN HUKUK YARATIRKEN BAŞVURABİLECEĞİ YÖNTEMLER	91
A. HUKUKUN GENEL İLKELERİNE BAŞVURMA	91
B. DOĞRUDAN KURAL KOYMA	92
III. HÂKİMİN YARATTIĞI HUKUKUN HÜKMÜ	92
§ 11. BİLİMSSEL GÖRÜŞLER VE YARGI KARARLARI	93
§ 12. MEDENÎ HUKUKUN UYGULANMASI	95
I. GENEL AÇIKLAMA	95
II. MEDENÎ HUKUKUN YER BAKIMINDAN UYGULANMASI	95
III. MEDENÎ HUKUKUN ZAMAN BAKIMINDAN UYGULANMASI.....	97
A. KANUNLARIN YÜRÜRLÜĞE GİRMESİ VE YÜRÜRLÜKTEN KALKMASI	97
B. KANUNLARIN GEÇMİŞE YÜRÜMEMESİ İLKESİ.....	98
C. AYNI ANDA AYNI KONUYU DÜZENLEYEN İKİ KANUNUN BULUNMASI.....	103
1. Kanunlar Eşdeğer Niteliktedir	104
2. Kanunlar Eşdeğer Nitelikte Değildir	104
a. Eski Kanun Genel Yeni Kanun Özel Niteliktedir.....	104
b. Eski Kanun Özel Yeni Kanun Genel Niteliktedir.....	105
IV. MEDENÎ HUKUKUN ANLAM BAKIMINDAN UYGULANMASI.....	105
A. GENEL OLARAK YORUM KAVRAMI	105

B. YORUMUN ÇEŞİTLERİ.....	106
1. Yasama Yorumu	106
2. Bilimsel Yorum	106
3. Yargısal Yorum	106
C. YORUMUN YAPILMASI.....	107
1. Yorum Teorileri	107
a. Sübjektif Yorum Teorisi.....	107
b. Objektif Yorum Teorisi	107
c. Serbest Yorum Teorisi.....	108
2. Yorum Yöntemleri.....	108
a. Lâfzî Yorum Yöntemi.....	108
b. Sistematik Yorum Yöntemi	111
c. Amaca Bağlı Yorum Yöntemi.....	111
d. Serbest Yorum Yöntemi	111
§ 13. MEDENÎ HUKUKUN UYGULANMASINDA HÂKİMİN TAKDİR YETKİSİ.....	113
I. GENEL OLARAK TAKDİR YETKİSİ KAVRAMI	113
II. TAKDİR YETKİSİNİN KULLANILABİLECEĞİ HÂLLER	114
III. TAKDİR YETKİSİNİN KONUSU	116
IV. TAKDİR YETKİSİNİN KULLANILMASI	117

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HAK KAVRAMI VE HAKKA İLİŞKİN GENEL ESASLAR

§ 14. GENEL OLARAK HAK KAVRAMI	121
§ 15. HAKKIN KONUSU	122
§ 16. HAKKIN SAHİBİ	124
§ 17. HAKKIN ÇEŞİTLERİ	126
I. DÜZENLENDİKLERİ HUKUK ALANINA GÖRE HAKLAR	126
II. PARASAL DEĞER TAŞIYIP TAŞIMAMALARINA GÖRE HAKLAR	128
III. EL DEĞİŞTİRİP DEĞİŞTİREMEMELERİNE GÖRE HAKLAR	129
IV. ŞAHSEN KULLANILMALARININ ZORUNLU OLUP OLMAMASINA GÖRE HAKLAR.....	130
V. BAĞIMSIZ OLUP OLMAMALARINA GÖRE HAKLAR.....	132
VI. HERKESE KARŞI İLERİ SÜRÜLÜP SÜRÜLEMEMELERİNE GÖRE HAKLAR	134
VII. KULLANILMALARININ ETKİSİNE GÖRE HAKLAR	141
§ 18. HAKKIN KAZANILMASI VE KAYBEDİLMESİ	145
I. HAKKIN KAZANILMASI	145
A. ASLEN KAZANMA.....	145

B. DEVREN KAZANMA.....	145
C. TESİSEN KAZANMA	147
II. HAKKIN KAYBEDİLMESİ.....	147
A. MUTLAK KAYIP – NİSBÎ KAYIP	148
B. İRADÎ KAYIP – İRADE DIŞI KAYIP.....	148
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
HAKLARI KAZANDIRAN VE	
KAYBETTİREN ETKENLER	
§ 19. HUKUKÎ OLAYLAR.....	153
§ 20. HUKUKÎ FİİLLER	154
I. KAVRAM	154
II. HUKUKA AYKIRI FİİLLER	155
III. HUKUKA UYGUN FİİLLER.....	156
A. DUYGU AÇIKLAMALARI.....	156
B. BİLGİ AÇIKLAMALARI	156
C. İRADE AÇIKLAMALARI.....	157
1. Hukukî İşlemler.....	157
2. Hukukî İşlem Benzerleri	158
3. Maddî Fiiller.....	158
§ 21. GENEL OLARAK HUKUKÎ İŞLEM KAVRAMI.....	159
§ 22. HUKUKÎ İŞLEMİN UNSURLARI	159
I. HUKUKÎ İŞLEMİN KURUCU UNSURLARI	159
A. İRADE AÇIKLAMASI	160
B. HUKUKÎ SONUÇ	162
II. HUKUKÎ İŞLEMİN GEÇERLİLİK UNSURLARI	163
A. BÜTÜN HUKUKÎ İŞLEMLER İÇİN ARANAN GEÇERLİLİK ŞARTLARI	163
B. BAZI HUKUKÎ İŞLEMLER İÇİN ARANAN GEÇERLİLİK ŞARTLARI.....	164
III. HUKUKÎ İŞLEMİN ETKİNLİK UNSURLARI	165
§ 23. UYULMASI ZORUNLU HUKUK KURALLARINA AYKIRI HAREKET EDİLMESİNİN	
HUKUKÎ İŞLEMLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	166
I. YOKLUK.....	167
II. KESİN HÜKÜMSÜZLÜK	168
III. İPTAL EDİLEBİLİRLİK	170
IV. TEK TARAFLI BAĞLAMAZLIK.....	172
V. NİSBÎ ETKİSİZLİK	173
§ 24. HUKUKÎ İŞLEMİN ÇEŞİTLERİ	174
I. AİT OLDUKLARI HUKUK ALANINA GÖRE HUKUKÎ İŞLEMLER	174

II. GEREKLİ İRADE AÇIKLAMASININ SAYISINA GÖRE HUKUKÎ İŞLEMLER	175
III. HÜKÜM DOĞURACAKLARI ZAMANA GÖRE HUKUKÎ İŞLEMLER	177
IV. MALVARLIĞINA YAPTIKLARI ETKİYE GÖRE HUKUKÎ İŞLEMLER.....	178
V. TEMELDE YER ALAN DİĞER İŞLEMİN GEÇERSİZLİĞİNDEN ETKİLENİP ETKİLENMEMELERİNE GÖRE HUKUKÎ İŞLEMLER.....	180
VI. KOŞULA BAĞLANMIŞ OLUP OLMAMALARINA GÖRE HUKUKÎ İŞLEMLER.....	183
A. KOŞULA BAĞLI OLMAYAN HUKUKÎ İŞLEMLER.....	183
B. KOŞULA BAĞLI OLAN HUKUKÎ İŞLEMLER	184
1. Genel Olarak Koşul Kavramı	184
2. Koşulun Konusu	186
3. Koşulun Çeşitleri	187
4. Koşulun Hükümleri	188
a. Geciktirici Koşulda	188
aa. Askı Safhasına İlişkin Hükümler	189
bb. Askı Safhasının Bitimine İlişkin Hükümler	190
b. Bozucu Koşulda	191
aa. Askı Safhasına İlişkin Hükümler	191
bb. Askı Safhasının Bitimine İlişkin Hükümler	192

BEŞİNCİ BÖLÜM

HAKLARIN KAZANILMASINDA İYİNİYETİN KORUNMASI

§ 25. GENEL OLARAK İYİNİYET KAVRAMI	197
§ 26. İYİNİYETİN UNSURLARI	198
I. BİR BİLGİSİZLİK MEVCUT OLMALIDIR.....	199
II. BİLGİSİZLİK HOŞGÖRÜLEBİLİR OLMALIDIR.....	199
III. HUKUK DÜZENİ SOMUT OLAYDA İYİNİYETİN KORUNACAĞINI ÖNGÖRMELİDİR	200
§ 27. İYİNİYETİN ARANACAĞI KİŞİ.....	201
§ 28. İYİNİYETİN ARANACAĞI ZAMAN	202
§ 29. İYİNİYETİN İSPATLANMASI.....	203
§ 30. İYİNİYETİN HÜKMÜ	204
§ 31. İYİNİYETİN KORUNDUĞU BAŞLICA HÂLLER.....	205
I. AİLE HUKUKUNDA	205
II. BORÇLAR HUKUKUNDA	206
III. EŞYA HUKUKUNDA	207
A. AYNÎ HAKLARIN HAK KARİNESİNE DAYALI OLARAK KAZANILMASINDA	208
1. Taşınırlara İlişkin Aynî hakların Kazanılmasında	208
a. Eşya Sahibinin Elinden Rızasıyla Çıkış Olmalıdır	209
b. Zilyetlik Devredilmiş Olmalıdır	211

c. Üçüncü Kişi Tarafından Hak Kazanılmış Olmalıdır	212
d. Kazanan İyiniyetli Olmalıdır	212
e. Aynî Hak Kazanılmış Olmalıdır	214
f. Kazanma Geçerli Olmalıdır	214
2. Taşınmazlara İlişkin Aynî Hakların Kazanılmasında	215
a. Yolsuz Bir Tescil Bulunmalıdır	217
b. Üçüncü Kişi Tarafından Hak Kazanılmalıdır	218
c. Kazanan İyiniyetli Olmalıdır	219
d. Aynî Hak Kazanılmış Olmalıdır	221
e. Kazanma Geçerli Olmalıdır	222
B. AYNÎ HAKLARIN ZAMANAŞIMINA DAYALI OLARAK KAZANILMASINDA	223
C. ZİLYETLİKTE GERİ VERME BORCUNUN KAPSAMININ BELİRLENMESİNDE	224
D. HUKUKA AYKIRI VE TAŞKIN YAPI DURUMLARINDA	225
IV. MİRAS HUKUKUNDA	226

ALTINCI BÖLÜM

HAKLARIN KULLANILMASINDA VE BORÇLARIN YERİNE GETİRİLMESİNDE DÜRÜSTLÜK İLKESİ

§ 32. GENEL OLARAK DÜRÜSTLÜK İLKESİ KAVRAMI	229
§ 33. DÜRÜSTLÜK İLKESİNİN UYGULAMA ALANI	231
I. HAKLARIN KULLANILMASINDA VE BORÇLARIN YERİNE GETİRİLMESİNDE	231
II. KANUN HÜKÜMLERİNİN YORUMLANMASINDA	232
III. HUKUKÎ İŞLEMLERDE	233
A. HUKUKÎ İŞLEMLERİN KURULMASINDA	234
B. HUKUKÎ İŞLEMLERİN YORUMLANMASINDA	236
C. HUKUKÎ İŞLEMLERİN TAMAMLANMASINDA	236
D. HUKUKÎ İŞLEMLERİN DÖNÜŞTÜRÜLMESİNDE	237
E. HUKUKÎ İŞLEMLERİN DEĞİŞEN ŞARTLARA UYARLANMASINDA	238
§ 34. DÜRÜSTLÜK İLKESİNİN HÜKMÜ	244
I. HAKKIN KÖTÜYE KULLANILMASI KAVRAMI	244
II. HAKKIN KÖTÜYE KULLANILMASININ YAPTIRIMI	251

YEDİNCİ BÖLÜM

HAKLARIN KORUNMASI

§ 35. GENEL AÇIKLAMA	257
§ 36. HAKLARIN HAK SAHİBİ ELİYLE KORUNMASI	258
I. HAKLI SAVUNMA	258
A. KAVRAM	258

B. ŞARTLARI	258
C. HÜKMÜ.....	260
II. ZORUNLULUK HÂLİ	261
A. KAVRAM	261
B. ŞARTLARI	262
C. HÜKMÜ.....	263
III. KİŞİNİN HAKKINI KORUMAK İÇİN GÜÇ KULLANMASI.....	264
A. KAVRAM	264
B. ŞARTLARI	264
C. HÜKMÜ.....	266
Ş 37. HAKLARIN DEVLET ELİYLE KORUNMASI.....	266
I. TALEP HAKKI	266
II. DAVA HAKKI.....	268
A. GENEL OLARAK DAVA KAVRAMI	268
B. DAVANIN ÇEŞİTLERİ	269
1. Çekişmesiz Davalar	269
2. Çekişmeli Davalar	273
a. Eda Davası.....	274
b. Tespit Davası.....	275
c. İnşâî Dava.....	279
C. DAVANIN TARAFLARI	280
D. DAVADA TARAFLARIN SERGİLEYEBİLECEKLERİ DAVRANIŞLAR.....	284
1. Davacının Sergileyebileceği Davranışlar	284
2. Davalının Sergileyebileceği Davranışlar	287
E. DAVADA İSPAT	291
III. CEBRÎ İCRA.....	306
A. GENEL OLARAK CEBRÎ İCRA KAVRAMI	306
B. CEBRÎ İCRANIN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ	306
KAVRAMLARA GÖRE ARAMA CETVELİ	309
KAYNAKLAR	313